

1 Što pravni pojam „dostava pismena” znači u praksi? Zašto postoje posebna pravila o „dostavi pismena”?

Dostava pismena kodificirani je postupak kojim se fizičku ili pravnu osobu može obavijestiti o pravnim koracima, s različitim zakonom utvrđenim učincima. Zakonom su propisani posebni postupci za dostavu pismena kako bi se zajamčilo da su adresati zakonski obaviješteni o tim pismenima, što je uvijek kako bi pismeno proizvelo predviđene učinke. To znači da se, nakon što je propisani postupak dostave proveden, smatra da je adresat obaviješten o pismenu i nema potrebe za dokazivanjem da je adresat stvarno upoznat s njim. Pismo tada proizvodi predviđene pravne učinke.

2 Koja je pismena potrebno službeno dostaviti?

Obična dostava (*comunicazione*) provodi se u slučajevima predviđenima zakonom ili na temelju naloga suda. Navodi se kratka obavijest o pismenu ili o činjenici koja se treba priopćiti. Obična dostava provodi se kako bi se stranke u sudskom postupku ili druge zainteresirane osobe obavijestilo da su u predmetu poduzeti određeni koraci ili da su izdani određeni postupovni dokumenti (npr. donošenje presude, odluka o zakazivanju rasprave ili njezinoj odgovori ili nalog suda izdan izvan službene rasprave).

Službena obavijest (*notificazione*) mora se provesti u zakonom predviđenim slučajevima, a sastoji se od isporuke ovjerene preslike izvornog pismena koje treba dostaviti. Pismena koja se dostavljaju na taj način mogu biti pismena koja je izdao sud (npr. presude, ako rok za podnošenje žalbe počinje teći od trenutka dostave) ili stranke u postupku (npr. pozivi na raspravu o meritumu).

3 Tko je odgovoran za dostavu pismena?

Običnu dostavu provodi tajnik suda (*cancelliere*; članak 136. Zakona o parničnom postupku – *Codice di Procedura Civile*).

Službenu obavijest dostavlja:

- u načelu sudski izvršitelj (*ufficiale giudiziario*), na zahtjev stranke ili državnog odvjetništva (*pubblico ministero*) ili tajnika suda (članak 137. Zakona o parničnom postupku). Sudski izvršitelji postupaju u skladu s preciznim pravilima mjesne nadležnosti (članci 106. i 107. Predsjedničke uredbe (*Decreto del Presidente della Repubblica*) br. 1229 od 15. prosinca 1959.). Sudski izvršitelji jedino su tijelo koje je na temelju članka 2. Uredbe (EZ) br. 1393/2007 odgovorno za slanje pismena koja moraju biti dostavljena u drugu državu članicu ili zaprimanje pismena iz druge države članice;
- u određenim okolnostima, odvjetnik (*avvocato*). Odvjetnik može službenu obavijest poslati poštom, ako posjeduje odgovarajuću punomoć u tom predmetu i ako ga je u tu svrhu ovlastila odvjetnička komora (*Consiglio dell’Ordine*) pod čijom nadležnošću obavlja djelatnost, ili izravnom dostavom na adresu drugog odvjetnika koji je ovlašten za zaprimanje pismena u ime jedne od stranaka i koji je upisan u registar iste odvjetničke komore kao odvjetnik koji šalje službenu obavijest (Zakon br. 890/1982 i Zakon br. 53/1994). Osim toga, odvjetnik ne treba odobrenje odvjetničke komore za slanje službene obavijesti službenom elektroničkom poštom (*posta elettronica certificata*, „PEC”) na adresu elektroničke pošte koja je pribavljena iz javnih registara (članak 3.a Zakona br. 53/1994).

4 Dostava upita**4.1 U skladu s Uredbom (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenog 2007. o dostavi u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima, nastoji li tijelo koje prima zahtjev u toj državi članici na vlastitu inicijativu pronaći trenutnačno boravište primatelja pismena koje je potrebno dostaviti ako primatelj više ne boravi na adresi koja je poznata tijelu koje podnosi zahtjev?**

Tijelo za zaprimanje pismena za Italiju jest Jedinostveni ured sudskih izvršitelja Žalbenog suda u Rimu (*Ufficio Unico degli Ufficiali Giudiziari presso la Corte di Appello di Roma*, sa sjedištem u Rimu na adresi Viale Giulio Cesare 52), koji šalje zahtjev za dostavu pismena sudskom izvršitelju s odgovarajućom mjesnom nadležnošću.

Ako se adresata ne može pronaći na adresi koju je dostavio podnositelj zahtjeva, sudski izvršitelj poduzet će sljedeće korake:

- kad je riječ o fizičkim osobama: pitat će osobe koje žive na navedenoj adresi ili susjede, lokalni matični ured (*servizio anagrafe del comune*) (ako su na pismenu navedeni datum i mjesto rođenja)
- kad je riječ o pravnim osobama: sudski izvršitelj vraća pismo podnositelju zahtjeva kako bi on mogao zatražiti njegovu dostavu pravnom zastupniku adresata. U tom slučaju u pismenu mora biti navedeno ime pravnog zastupnika i adresa njegova mjesta boravišta (članak 145. Zakona o parničnom postupku).

4.2 Imaju li strana pravosuđna tijela i/ili stranke u sudskim postupcima pristup registrima ili uslugama u toj državi članici kojima se omogućuje utvrđivanje trenutne adrese osobe? Ako da, koji registri ili usluge postoje i koji se postupci moraju slijediti? Koju naknadu, ako postoji, treba platiti?

Adresu mora dostaviti stranka ili tijelo koje je podnijelo zahtjev i koje adresu pribavlja na temelju raspoloživih dokumenata. Ako je potrebno izvršiti pretraživanje, ponovno postoje razlike:

- kad je riječ o fizičkim osobama: u građanskim stvarima ne postoji središnji registar. Potrebno je zatražiti potvrdu lokalnog matičnog ureda, koji obično odgovara na obrazložene pisane zahtjeve stranaka ili njihovih odvjetnika te navodi je li potrebno platiti pristojbu (u Rimu ona trenutno iznosi 0,26 EUR za svaku potvrdu) ili obaviti bilo koju drugu radnju (u načelu, potrebno je dostaviti frankiranu kuvertu s adresom podnositelja zahtjeva za odgovor). Od 2016. potvrde matičnog ureda koje zatraže odvjetnička društva za potrebe dostave pravnih pismena oslobođene su plaćanja biljega, a ako se zahtjev podnese elektroničkim putem, oslobođene su i upravne pristojbe u iznosu od 0,26 EUR;
- kad je riječ o pravnim osobama i društvima: registar trgovačkih društava javan je i njime upravlja pokrajinska trgovačka komora (*camera di commercio*). Može se pretraživati putem portala registroimprese.it. Pristojba iznosi približno 7,00 EUR. Postoje i strukovna udruženja i internetski pružatelji usluga koji će pretplatnicima dostaviti željene informacije.

4.3 Kako tijela u toj državi članici postupaju sa zahtjevom poslanim u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1206/2001 od 28. svibnja 2001. o suradnji sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima u cilju otkrivanja trenutne adrese osobe?

U Italiji nije moguće podnijeti zahtjev za adresu na temelju Uredbe (EZ) br. 1206/2001.

5 Kako se pismo obično dostavlja u praksi? Postoje li alternativne metode koje se mogu primijeniti (osim nepropisne dostave iz točke 6. u nastavku)?

Obična dostava obavlja se „službenom dostavnicom” (*biglietto di cancelleria*), koja može biti u papirnatom obliku ili poslana službenom elektroničkom poštom (PEC), kako je predviđeno u članku 136. Zakona o parničnom postupku (kako je izmijenjen Zakonom br. 183/2011). Ako je dostavnica u papirnatom obliku, sastoji se od dva dijela – jedan dio tajnik suda šalje adresatu, koji potpisuje povratnicu, a drugi se čuva u spisu u tajništvu. Ako se dostavnica šalje sa

službene adrese elektroničke pošte, sastoji se od poruke poslana na adresu koju je odvjetnik morao navesti u pozivu ili drugom dokumentu kojim se pokreće postupak.

Slanje pismena službenom elektroničkom poštom postalo je obvezno za običnu dostavu stupanjem na snagu članka 16. stavka 4. Zakonodavne uredbe (*Decreto Legislativo*) br. 179/2012, kojim se propisuje da se obična dostava i službena obavijest tajništva izvršavaju isključivo elektroničkim putem na službenu adresu elektroničke pošte.

Ako dostavu nije moguće obaviti službenom elektroničkom poštom, dostavnica se može poslati telefaksom ili proslijediti sudskom izvršitelju koji šalje službenu obavijest.

Službenu obavijest šalje sudski izvršitelj. Ako je adresa u općini (*comune*) u kojoj se nalazi ured sudskog izvršitelja, on osobno dostavlja pismeno, a ako adresa nije u toj općini, pismeno dostavlja poštom (članci 106. i 107. Predsjedničke uredbe br. 1229/1959), osim ako stranka ili tijelo koje je podnijelo zahtjev izričito zatraži osobnu dostavu. Službena obavijest sastoji se od dostave ovjerene preslike izvornika adresatu (članak 137. Zakona o parničnom postupku), koja se mora obaviti radnim danom u vremenu od 7.00 do 21.00 sati (članak 147. Zakona o parničnom postupku).

Osobna dostava službene obavijesti: sudski izvršitelj presliku osobno dostavlja adresatu, po mogućnosti u domu adresata kako bi se zaštitila njegova privatnost ili, ako to nije moguće, bilo gdje na području mjesne nadležnosti sudskog izvršitelja.

Ako je fizička ili pravna osoba kao adresu za dostavu navela boravište ili ured druge osobe, pismena se moraju dostaviti osobi određenoj za zaprimanje pismena na toj adresi te se smatra da je time dostava adresatu izvršena (članak 141. Zakona o parničnom postupku). Odstupajući od tog pravila, pozivi čiji je cilj iseljenje (*citazioni per convalida di sfratto*), izvršive isprave (*titoli esecutivi*) i nalozi za plaćanje (*precetti di pagamento*) ne mogu se dostaviti na odabranu adresu za dostavu pismena.

Dostava pismena tijelima državne uprave mora se u skladu sa zakonom obaviti u Državnom odvjetništvu (*Avvocatura di Stato*, članak 144. Zakona o parničnom postupku).

Kad je riječ o dostavi pismena pravnoj osobi, pismeno se dostavlja zastupniku ili drugoj osobi ovlaštenoj za zaprimanje pismena u sjedištu trgovačkog društva ili, ako takve osobe ne postoje, vrataru, iako se u tom slučaju pismeno može dostaviti i fizičkoj osobi koja zastupa društvo, pri čemu se primjenjuju postupci za slanje službene obavijesti fizičkim osobama, pod uvjetom da je u pismenu koje treba dostaviti ta osoba navedena kao zastupnik te su navedeni njegovo boravište, prebivalište ili sjedište interesa (članak 145. Zakona o parničnom postupku).

Dostava službene obavijesti poštom: umjesto osobnom dostavom službena obavijest može se dostaviti i poštom, osim ako je to izričito zabranjeno zakonom (kako je utvrđeno člankom 149. Zakona o parničnom postupku i Zakonom br. 890/1982). Ako dostavu treba izvršiti u općini u kojoj se nalazi ured sudskog izvršitelja, on u tu svrhu može upotrijebiti poštansku službu, ali ako dostavu treba izvršiti negdje drugdje, sudski izvršitelj mora za dostavu upotrijebiti poštansku službu. U tim slučajevima preslika pismena stavlja se u posebnu oмотnicu za slanje preporučene pošte, zajedno s povratnicom. I omotnica i povratnica moraju biti zelene boje i u standardnom obliku koji omogućuje njihovo praćenje. Time se ujedno omogućuje da sudski izvršitelj dostavi službenu obavijest izvan područja svoje nadležnosti.

6 Je li elektronička dostava pismena (dostava sudskih ili izvansudskih pismena elektroničkom komunikacijom na daljinu, primjerice e-poštom, sigurnom internetskom aplikacijom, faksom, sms-om itd.) dopuštena u parničnim postupcima? Ako da, za koju je vrstu postupaka dopuštena ta metoda? Postoje li ograničenja u pogledu dostupnosti/pristupa toj metodi dostave pismena ovisno o tome tko je primatelj (pravni stručnjak, pravna osoba, poduzeće ili drugi poslovni subjekt itd.?)

Od stupanja na snagu članka 16. stavka 4. Zakonodavne uredbe br. 179/2012 tajništvo običnu dostavu obavlja isključivo elektroničkim putem slanjem pismena na službenu adresu elektroničke pošte (PEC). Taj je postupak sada postao glavni način za običnu dostavu, a može se primijeniti u svim vrstama postupaka. Samo ako pismeno nije moguće dostaviti službenom elektroničkom poštom, dostavnica se može poslati telefaksom ili proslijediti sudskom izvršitelju koji šalje službenu obavijest.

Službena obavijest može se poslati službenom elektroničkom poštom, a u tu se svrhu može izraditi elektronički primjerak papirnatoг dokumenta (članak 149. a Zakona o parničnom postupku). Taj će postupak sada isto tako postati redovni način slanja službene obavijesti umjesto izravne osobne dostave uručenjem pismena adresatu, a može se primijeniti u svim vrstama postupaka.

Kako bi se osiguralo uredno odvijanje tog postupka, različite stranke, odnosno pravnici, pravne osobe, trgovačka društva i tijela javne vlasti, obvezne su u odgovarajućim registrima navesti svoju službenu adresu elektroničke pošte. To će sudskom izvršitelju i pravnom zastupniku stranke omogućiti da službenu obavijest u obliku ovjerene elektroničke isprave, s digitalnim potpisom, dostave na službenu adresu elektroničke pošte (članak 149.a Zakona o parničnom postupku) pribavljenu iz javnog registra.

Primitak službene obavijesti mora sadržavati potvrdu da digitalni primjerak odgovara izvorniku dokumenta od kojeg je izrađen te zapise pružatelja usluge o prijemu i isporuci u sandučić adresata koji sadržavaju identifikacijsku oznaku poruke.

Običnu dostavu ili službenu obavijest nije dopušteno izvršiti drugim oblicima elektroničke komunikacije (na primjer SMS porukom ili na adresu elektroničke pošte koja nije službena adresa elektroničke pošte) jer ti načini ne pružaju pravno jamstvo da je adresat primio poruku.

7 „Nepropisna” dostava

7.1 Dopušta li zakon te države članice druge metode dostave u slučajevima kad nije bilo moguće dostaviti pismena primatelju (npr. obavijest na kućnu adresu, na ured izvršitelja, poštom ili oglašavanjem na obavijesnu ploču)?

Osobna dostava službene obavijesti

Pismeno se može dostaviti na uobičajeno boravište adresata (*abituale dimora*), a ako ono nije poznato, u općini u kojoj adresat ima privremeno prebivalište (*dimora temporanea*), ili u općini u kojoj je uspostavio svoje glavno središte poslovanja i interesa (*domicilio*), nakon što su izvršeni upiti u njegovu domu ili uredu ili mjestu poslovanja.

Ako se adresata ne može pronaći na tim mjestima, preslika pismena u zapečaćenoj se omotnici može predati članu njegove obitelji ili osobi koja je zaposlena u njegovu domu ili poduzeću, osim maloljetnicima mlađima od 14 godina ili osobama kojima se preslika očito ne može povjeriti. Preslika, i dalje u zapečaćenoj omotnici, može se predati i vrataru zgrade ili susjedu, koji mora potpisati potvrdu o primitku. U tom se slučaju adresata mora preporučeni pismom, bez povratnice, obavijestiti da je dostava pismena izvršena. Ako se uobičajeno boravište adresata nalazi na trgovačkom plovilu, pismeno se može predati zapovjedniku broda (članak 139. Zakona o parničnom postupku).

Člankom 146. Zakona o parničnom postupku propisano je da se pismena aktivnom vojnom osoblju, ako osobna dostava nije moguća, dostavljaju državnom odvjetništvu, koje ih šalje zapovjedniku jedinice kojoj adresat pripada.

Ako dostavu nije moguće obaviti na bilo koji od prethodno opisanih načina jer je adresat privremeno odsutan, a odsutne su i ostale osobe koje bi mogle primiti pismeno, ili nije bio sposoban primiti dostavu ili je odbio primiti dostavu, sudski izvršitelj pohranit će presliku pismena u zapečaćenoj omotnici u gradskoj vijećnici općine u kojoj treba dostaviti obavijest, ostaviti obavijest o pohrani pismena u zapečaćenoj omotnici na vratima adresatova doma ili ureda i adresatu poslati preporučeno pismo s povratnicom kako bi ga obavijestio da je pismeno pohranjeno u gradskoj vijećnici (članak 140. Zakona o parničnom postupku).

Službena obavijest u slučaju da adresatovo boravište, prebivalište ili središte interesa nisu poznati

Adresata se mora pronaći postupanjem u skladu s načelom dužne pažnje i u dobroj vjeri. Međutim, ako se adresata ne može pronaći, dostava se obavlja pohranjivanjem preslike u gradskoj vijećnici njegova zadnjeg poznatog mjesta boravišta ili, ako mjesto boravišta nije poznato, u gradskoj vijećnici njegova mjesta rođenja. Ako ni mjesto rođenja nije poznato ili se ono nalazi u inozemstvu, pismeno se dostavlja državnom odvjetništvu (članak 143. Zakona o parničnom postupku).

Načini dostave koje naloži sud

Sud na temelju zahtjeva ili po službenoj dužnosti može u posebnim okolnostima ili zbog hitnosti naložiti načine dostave koji se razlikuju od kodificiranih postupaka. Postoji sloboda odabira tih načina, ali njima se ne smije narušiti načelo zaštite privatnosti adresata i njegovo pravo na obranu (članak 151. Zakona o parničnom postupku).

Čest je primjer odobrenje za slanje paketa kurirskom službom koja će zajamčiti vrlo brzu isporuku. Drugi sustavi, kao što je upotreba telegrama, danas su zastarjeli.

Dostava javnim oglasom

Sud na temelju zahtjeva jedne od stranaka i nakon što saslušala mišljenje državnog odvjetništva može odobriti dostavu u tom obliku ako je riječ o velikom broju adresata ili ako je teško utvrditi identitet svih adresata.

Primjerak pismena pohranjuje se u gradskoj vijećnici općine suda pred kojim se vodi postupak, a izvadak iz tog pismena objavljuje se u Službenom listu (*Gazzetta Ufficiale della Repubblica*). Sud može naložiti i objavu izvataka u najtiražnijim novinama ili druge oblike objavljivanja (članak 150. Zakona o parničnom postupku).

7.2 Ako se primjenjuju druge metode, kada se smatra da su dokumenti dostavljeni?

Osobna dostava osobama koje nisu adresat: datum dostave datum je dostave osobi kojoj je primjerak isporučen. Riječ je o datumu za koji se pravno smatra da je tada adresat obaviješten o pismenu, iako će *de facto* njegov sadržaj doznati tek naknadno.

Službena obavijest na temelju članka 140. Zakona o parničnom postupku: formalnosti koje je potrebno obaviti za tu obavijest brojne su i ne moraju se nužno izvršiti istog dana. Iz sudske prakse proizašlo je konačno tumačenje zakonodavstva: utvrđeno je da je datum izvršenja dostave, kad je riječ o podnositelju zahtjeva, dan kada je obavljena zadnja formalnost, to jest slanje preporučenog pisma koje sadržava obavijest o pohranjivanju u gradskoj vijećnici, a kad je riječ o adresatu, datum kada istječe razdoblje od deset dana tijekom kojeg poštanski ured čuva pošiljku, ili, ako nastupi ranije, datum kada je pismeno preuzeto.

Dostava službene obavijesti poštom: službena obavijest smatra se izvršenom, kad je riječ o podnositelju zahtjeva, na datum kada je pismeno predano sudskom izvršitelju, a kad je riječ o adresatu, službena obavijest proizvodi pravne učinke tek kad se pravno smatra da je adresat obaviješten o pismenu. Riječ je o datumu isporuke pismena navedenom na povratnici. Ako nitko nije mogao preuzeti pošiljku ili ako osoba odbije preuzeti pošiljku, pismeno se pohranjuje u poštanskom uredu i u tom je slučaju relevantni datum dan isteka razdoblja od deset dana tijekom kojeg poštanski ured čuva pošiljku ili, ako nastupi ranije, datum kada je ta pošiljka preuzeta. Međutim, u slučaju dvojbe, službena obavijest proizvodi pravne učinke od datuma kada poštanski ured stavi pečat na obavijest vraćenu pošiljatelju.

Pismeno koje nije preuzeto bit će dostupno adresatu tijekom razdoblja od šest mjeseci kako bi se on ipak mogao upoznati s njegovim sadržajem.

Službena obavijest u slučaju da adresatovo boravište, prebivalište ili središte interesa nisu poznati

Smatra se da je pismeno dostavljeno 20 dana nakon što je pohranjeno ili isporučeno u državnom odvjetništvu.

Načini dostave koje naloži sud

Datum dostave ovisi o odabranom načinu dostave.

Dostava javnim oglasom

Dostava je izvršena kada, u skladu s propisanim postupkom, sudski izvršitelj tajništvu suda pred kojim se vodi postupak podnese primjerak zapisnika o dostavi i primjerak dokumenata kojima se dokazuje da je stranka poduzela radnju na zahtjev suda (objava u Službenom listu itd.).

Službena dostava službenom elektroničkom poštom

Dostava se smatra izvršenom u trenutku kada pružatelj usluge isporuči pismeno u elektroničkom obliku u sandučić elektroničke pošte adresata. Stoga je datum dostave datum isporuke i nije potrebno potvrditi da je primatelj pročitao poruku.

7.3 Ako je druga metoda dostave pohrana pismena na posebno mjesto (npr. u poštanski ured), kako se primatelja obavješćuje o tom pohranjivanju?

Obavijest u skladu s člankom 140. Zakona o parničnom postupku: sudski izvršitelj na adresatovim vratima u zapečaćenoj omotnici ostavlja obavijest u kojoj navodi suštinsku svrhu pismena i poziv da se pismeno preuzme u gradskoj vijećnici. Ista se obavijest šalje adresatu preporučenom poštom s povratnicom. Poštanski ured to preporučeno pismo dostavlja adresatu ili drugoj prikladnoj osobi. Ako takvu osobu nije moguće pronaći, pismeno se pohranjuje u poštanskom uredu nadležnom za predmetni okrug u razdoblju od deset dana, a u poštanskom sandučiću adresata ostavlja se druga obavijest o mogućnosti preuzimanja pismena.

Dostava službene obavijesti poštom: poštanski službenik koji ne može pronaći adresata ili drugu ovlaštenu osobu adresatu preporučenom poštom šalje obavijest o pohranjivanju (*comunicazione dell'avvenuto deposito*, „CAD“) u kojoj se navodi da je pismeno pohranjeno u okružnom poštanskom uredu. Ako poštar isporuči obavijest ovlaštenoj osobi koja nije adresat, isto tako adresatu preporučenom poštom šalje obavijest o dostavi (*comunicazione di avvenuta notifica*, „CAN“). Te obavijesti o pohranjivanju ili dostavi dopunjuju službenu obavijest; poštanski službenik na izvornu povratnicu upisuje bilješku da su te obavijesti poslane. Svrha je tih obavijesti osigurati da se adresat *de facto* može upoznati sa sadržajem pismena i ne utječu na datum dostave, koji je i dalje datum isteka razdoblja od deset dana tijekom kojeg poštanski ured čuva pošiljku ili, ako nastupi ranije, datum kada je ta pošiljka preuzeta.

Poštanski službenik te korake može poduzeti samo ako adresat ima poštanski sandučić primjeren za primanje korespondencije na kojem je navedeno njegovo ime.

7.4 Ako primatelj odbija prihvatiti dostavu pismena, koje su posljedice toga? Smatraju li se pismena propisno dostavljenima ako odbijanje nije bilo zakonito?

Ako adresat odbije osobnu dostavu službene obavijesti, sudski izvršitelj tu činjenicu bilježi u zapisnik o dostavi i smatra se da je dostava valjana izvršena (članak 138. Zakona o parničnom postupku).

U slučajevima dostave službene obavijesti poštom, ako adresat odbije primiti pismeno ili potpisati potvrdu o dostavi, poštanski službenik tu činjenicu bilježi na povratnicu i smatra se da je dostava valjana izvršena.

8 Dostava poštom iz inozemstva (članak 14. Uredbe o dostavi)

8.1 Ako poštanska služba dostavlja pismena poslana iz inozemstva primatelju u ovoj državi članici u situaciji u kojoj se zahtijeva potvrda o primitku (članak 14. Uredbe o dostavi), dostavlja li poštanska služba pismena samo primatelju ili smije, u skladu s nacionalnim pravilima poštanske dostave, pismena dostaviti drugoj osobi na istoj adresi?

To je područje uređeno odlukom 385/13/CONS talijanskog regulatornog tijela za komunikacije (*Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni*, „AGCOM“) objavljenom u Službenom listu br. 165 od 16. srpnja 2013., koja je dostupna na internetskim stranicama <http://www.agcom.it>. Poštanski službenik isporučuje

preporučeno pismo adresatu na navedenu adresu ili drugoj prikladnoj osobi kako je predviđeno zakonodavstvom koje se odnosi na isporuku preporučene pošte, to jest članu uže obitelji adresata, članu kućanstva, kolegi na poslu, vrataru ili susjedu koji tu pošiljku prihvati. Preporučena pisma naslovljena na organizacije, pravne osobe i udruženja isporučuju se pravnom zastupniku ili odgovornom članu osoblja.

8.2 U skladu s pravilima poštanske dostave u toj državi članici, kako se može utjecati na dostavu pismena iz inozemstva u skladu s člankom 14. Uredbe o dostavi br. 1393/2007 ako se na adresi za dostavu nije moglo doći ni do primatelja ni do druge osobe koja je ovlaštena primiti dostavu (ako je moguće u skladu s nacionalnim pravilima poštanske dostave – vidi gore)?

Ako poštanski službenik ne može pronaći ni jednu prikladnu osobu, pismeno se pohranjuje u poštanskom uredu nadležnom za predmetni okrug.

8.3 Dozvoljava li poštanski ured određeno razdoblje za preuzimanje pismena prije nego se vrate kao nedostavljeni? Ako da, kako se primatelja obavještava da postoji pošta koju treba preuzeti u poštanskom uredu?

Razdoblje tijekom kojeg poštanski ured čuva pravna pismena traje deset dana. Poštanski službenik odgovoran za isporuku obavještuje adresata da se pismeno čuva u poštanskom uredu putem obavijesti u zapečaćenoj omotnici poslanoj preporučenom poštom s povratnicom koja se, ako adresat nije kod kuće, ostavlja na ulaznim vratima ili stavlja u njegov poštanski sandučić. Ta obavijest mora sadržavati izričiti zahtjev da se pismeno preuzme u roku od najviše šest mjeseci te upozorenje da će se službena obavijest smatrati dostavljenom deset dana nakon što je pismeno pohranjeno u poštanskom uredu te da će pismeno, ako se ne preuzme u roku od šest mjeseci, biti vraćeno pošiljatelju.

Ako u roku od deset dana od slanja preporučenog pisma to pismo nije preuzeo adresat ili bilo koji njegov zastupnik, povratnica se u roku od dva dana (taj je rok utvrđen Zakonom br. 205/2017 i primjenjuje se od 1. lipnja 2018.) mora vratiti pošiljatelju preporučenim pismom u kojem se navodi datum isteka razdoblja čuvanja u poštanskom uredu, što je datum od kojeg službena obavijest proizvodi pravne učinke. Ako od datuma pohranjivanja pismena u poštanskom uredu protekne šest mjeseci, a adresat ga nije preuzeo, pismeno se vraća pošiljatelju.

9 Postoji li pisani dokaz o dostavi pismena?

Osoba koja izvršava službenu obavijest mora navesti datum, način i mjesto dostave na dostavljenoj preslici i izvorniku kako bi se omogućila ocjena regularnosti postupka. Mora navesti i sva izvršena pretraživanja, uključujući pretraživanja u matičnom uredu (članak 148. Zakona o parničnom postupku). U zapisniku o dostavi službene obavijesti poštom mora se navesti datum i poštanski ured slanja pismena. Povratnica koja se vraća pošiljatelju mora se priložiti kao dokumentarni dokaz da je pismeno dostavljeno.

Ako poštanski službenik na povratnici ne navede da adresat nije poznat ili više ne stanuje na adresi navedenoj na omotnici, smatra se da dostava nije izvršena.

Zapisnik sudskog izvršitelja službeni je dokument, a osim ako se dokaže da je krivotvoren, dokaz je onoga što se dogodilo u prisutnosti sudskog izvršitelja i izjava koje su mu dane. On čini dokaz na temelju kojeg se mogu pretpostaviti druge okolnosti koje sudski izvršitelj nije sam utvrdio (na primjer, činjenica da je osoba koja je preuzela pismeno član obitelji ili osoba zaposlena u domu adresata).

10 Što se događa ako nešto pođe po zlu i primatelj ne primi pismeno ili se pri dostavi dogodi povreda zakona (npr. dokument se dostavi trećoj osobi)? Može li dostava pismena svejedno biti valjana (npr. je li moguće ispraviti povredu zakona) ili je potrebno iznova dostaviti pismeno?

Službena obavijest ništava je ako se nije postupilo u skladu s utvrđenim postupcima kojima se jamči načelo da se mora smatrati da je stranka obaviještena o pismenu, odnosno ako nisu poštovana pravila u pogledu osobe kojoj treba isporučiti primjerak, ili ako postoji stvarna nesigurnost (*incertezza assoluta*) u pogledu osobe kojoj je pismeno predano ili u pogledu datuma kada je to učinjeno (članak 160. Zakona o parničnom postupku).

Ništavost dostave može se ispraviti ako je dostavom ipak ostvarena njezina svrha, na primjer ako se adresat pojavi pred sudom. U suprotnom, mora se ponovno pokušati izvršiti dostavu.

Nesigurnost u pogledu datuma obavijesti mora biti stvarna i ne može se ukloniti ako o njemu ovisi rok. Ako su na izvorniku i preslici navedeni različiti datumi, datum naveden na preslici za adresata ima prednost kako bi se zajamčilo njegovo pravo na obranu.

Sudovi smatraju da službene obavijesti nije bilo i da se izostanak obavijesti ne može ispraviti kada pismeno uopće nije dostavljeno ili ako je dostavljeno na mjesto ili osobi koji ni na koji način nisu povezani s adresatom. Ništavost obavijesti isto se tako ne može ispraviti ako postoje odstupanja između izvornika i preslike zbog kojih se adresat ne može propisno braniti. Ako službene obavijesti nije bilo, nije dopušteno ni jedno pravno sredstvo i postupak službene obavijesti o pismenu mora ponovno započeti.

11 Moram li platiti dostavu pismena i, ako da, koliko?

U parničnim postupcima stranka koja zatraži slanje službene obavijesti mora platiti troškove, koji se sastoje od pristojbi koje se plaćaju Riznici (*erario*) te naknada za prijenos i isporuku koje se plaćaju sudskom izvršitelju za pismena dostavljena izvan mjesta njegova ureda.

To je pitanje uređeno Predsjedničkom uredbom br. 115 od 30. svibnja 2002. (pročišćeni tekst Zakona o pravnim troškovima) kojom je određen i točan iznos tih troškova. Stranka koja pokreće postupak mora unaprijed platiti standardni paušal za pristojbe te naknade za prijenos i isporuku službenih obavijesti koje se dostavljaju na zahtjev tajnika suda u uobičajenom fiksnom iznosu od 27,00 EUR. Kad je riječ o službenim obavijestima koje se dostavljaju na zahtjev stranaka, podnositelj zahtjeva mora platiti pristojbu navedenu u člancima 34. i dalje Predsjedničke uredbe br. 115/2002, čiji se iznos razlikuje ovisno o broju adresata, udaljenosti u kilometrima i hitnosti.

U drugim područjima prava, uključujući predmete u području radnih odnosa i socijalne sigurnosti, postupke rastave i razvoda te predmete u kojima osoba koja ne posjeduje dostatna financijska sredstva ima pravo na državnu pravnu pomoć, stranka je oslobođena od plaćanja troškova dostave te ih plaća Riznica. Dostave službenih obavijesti zatražene na temelju Uredbe br. 1393/2007 oslobođene su od plaćanja troškova, osim onih koje provode sudski izvršitelj ili nadležna osoba države članice primateljice, koji odgovaraju iznosu jedinstvene fiksne naknade koju je utvrdila ta država članica u skladu s načelima proporcionalnosti i nediskriminacije (članak 11. Uredbe br. 1393/2007).

Posljednji put ažurirano: 21/06/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.